

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 4
Møtenr.: 3/2016
Møtedato: 3. mai 2016
Notatdato: 22. april 2016
Arkivsaksnr.: 2016/4071
Saksbehandler: Ellen Johanne Caesar/Marianne Løken, Enhet for lederstøtte

Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017: Konkretisering av strategiske grep og hovedprofil 2017

Bakgrunn:

I D-sak 1 «Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017 – orientering om prosess» den 26. januar 2016 ble det skissert tre hovedmilepæler knyttet til behandling i universitetsstyret;

- Første milepæl var 14. mars 2016, da Universitetsstyret behandlet D-sak 2 «Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017: Økonomisk handlingsrom og viktige strategiske grep».
- Andre milepæl er denne saken om «Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017: Hovedprofil og strategiske grep».
- Siste milepæl er den 21. juni 2016. Da legges forslag om årsplan for 2017-2019 og fordeling for 2017 fram til endelig vedtak i Universitetsstyret.

Hovedsatsinger for 2017:

De strategiske grepene som foreslås er primært en videreføring eller en opptrapping av prioriteringer i UiOs årsplan 2016-2018 samt enkelte forslag som er kommet fra universitetsstyret. SAB-rapporten og oppfølgingen av denne danner bakteppe for flere av satsingene.

Forslag om faglige hovedsatsinger på til sammen ca. 60 mill. kroner

- De tre tverrfaglige satsingene, satsingen på økt inntjening fra EU videreføres innenfor de rammer som allerede er vedtatt
- Det er forslag om nye satsinger på innovasjon, strategiske allianser samt frie midler til forskning
- Satsinger på rekruttering, UiO:karriere, lærings- og arbeidsmiljø og digital eksamen og digitalt læringsmiljø intensiveres
- Toppforskningsinsentivet videreføres med midlertidig virkning for nye sentre/prosjekter

Forslag om investeringer på til sammen ca. 180 mill. kroner

- Gjennomføring av masterplan – 100 mill. kroner (Niels Treschows og Niels Henrik Abels hus)
- Økt nedbetaling av forhåndsdisponeringer til bygg og infrastruktur - 50 mill. kroner
- IT i forskning, utdanning og administrasjon - 30 mill. kroner

Det foreslås flg finansiering av satsingene:

- Det er disponibelt ca. 75 mill. kroner til nye prioriteringer i 2017
- Redusere de interne priser på forskningsinsentivene med 5% fra 2017 – 20 mill. kroner

- Flate kutt ved fakulteter og tilsvarende enheter på 85 mill. kroner
- Tilbakeføring av 60 mill. kroner fra HF som bidrar til delfinansiering av rehabilitering av Niels Treschows hus
- Driftskostnader for digital eksamen på 7,8 mill. kroner fordeles mellom fakultetene

Effektivisering- og avbyråkratiseringskutt i Statsbudsjettet for 2016 ble 0,2% høyere enn det vi hadde lagt inn som en forutsetning i fordelingen for 2016. I 2016 ble dette kuttet håndtert sentralt, i 2017 fordeles det ut på enhetene (-10 mill. kroner). I tillegg er det lagt inn en estimert økning av det statlige avbyråkratiseringskutt fra regjeringen på 0,8% (-41 mill. kroner som flatt kutt på alle enheter.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Universitetsstyret slutter seg til innretning og omfang av forslagene knyttet til
 - a) Faglige satsinger
 - b) Investeringer i arealer og IT i forskning og utdanning
 - c) Anbefalingene til finansiering av satsingene
2. Universitetsstyret ber universitetsdirektøren konkretisere forslagene frem til endelig vedtak i Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017 den 21. juni 2016.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
direktør virksomhets- og økonomistyring

Vedlegg:

- Fremleggsnotat
- Utdyping av forslag til hovedsatsinger for 2017

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGNOTAT
Møtesaksnr.: V-sak 4
Møtedato: 3. mai 2016
Notatdato: 22. april 2016
Arkivsaksnr.: 2016/4071
Saksbehandler: Marianne Løken

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017: Konkretisering av strategiske grep og hovedprofil 2017

1. Bakgrunn

I D-sak 1 «Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017 – orientering om prosess» den 26. januar 2016 ble det skissert tre hovedmilepæler knyttet til behandling i universitetsstyret.

- Første milepæl var 14. mars 2016, da Universitetsstyret behandlet D-sak 2 «Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017: Økonomisk handlingsrom og viktige strategiske grep».
- Andre milepæl er denne saken om «Konkretisering av strategiske grep og hovedprofil 2017».
- Siste milepæl er den 21. juni 2016. Da legges forslag om årsplan for 2017-2019 og fordeling for 2017 fram til endelig vedtak i Universitetsstyret.

Notatet som følger gir først en overordnet oversikt over;

- Overordnet om hovedsatsinger for 2017 og finansering av disse
- Økonomisk status og bakgrunn for fordeling for 2017
- Grunnlag for prioriteringer/nærmere om strategiske hovedgrep
- Innretning Årsplan 2017-2019
- Intern fordelingsmodell som virkemiddel for endringer i fordelingen
- Nærmere om finansiering av satsingene
- Anbefalinger/forslag til vedtak

2. Overordnet om hovedsatsinger for 2017 og finansering av disse

I dette notatet beskrives og foreslås det satsinger på til sammen 240 mill. kroner. Satsingene er fordelt i følgende hovedkategorier:

- **Faglige satsinger – ca. 60 mill. kroner**
 - Innovasjon og strategiske allianser
 - Rekruttering, internasjonal forskermobilitet og UiO:Karriere
 - Lærings- og arbeidsmiljø

- Satsing på frie midler til forskning
- Toppforskningsinsentiv
- **Investeringer – ca. 180 mill. kroner**
 - Arealer – 150 mill. kroner
 - Gjennomføring av masterplan – ca. 100 mill. kroner totalt (fullføre rehabilitering av Niels Treschows hus og starte på rehabilitering av siste del av Niels Henrik Abels)
 - Økt nedbetaling forhåndsdisponeringer – 50 mill. kroner
 - IT i forskning, utdanning og administrasjon – ca. 30 mill. kroner
 - Gjennomføre digital eksamen
 - Stamnett og trådløst nett (modernisering og utvide kapasitet)
 - Brukerstyrt e-infrastrukturvalg (IT i forskning)
 - Effektivisere saksbehandling gjennom ny arkivløsning

Finansiering av satsinger og strategiske grep

Kort beskrivelse av forslag til inndekning av de foreslåtte satsingene:

- Det er disponibelt ca. 75 mill. kroner til nye prioriteringer i 2017
- Det foreslås at UiO reduserer interne priser på forskningsinsentivene med 5% fra 2017. Det gir en innsparing på 20 mill. kroner
- Det gjennomføres flate kutt ved fakulteter og tilsvarende enheter på 85 mill. kroner
- Digital eksamen;
 - UiO sentraliserer avvikling av skoleeksamener. Det er leid et eget lokale for å avholde disse eksamenene, Silurveien 2. Drift av lokalene kan dekkes av midler hhv Eiendomsavdelingen og fakultetene i dag bruker til å leie eksamenslokaler, eksamensvakter mm.
 - Drifts og lisenskostnader på 7,8 mill. kroner fordeles mellom fakultetene etter nøkkel som må utredes nærmere
 - Prosjektkostnader på 7 mill. kroner dekkes fra eksisterende ramme for IT i utdanning (5 mill. kroner) og institusjonelt (2 mill. kroner)
 - Tilbakeføring av midler fra HF 60 mill. kroner (for årene 2013-2016) som bidrar til delfinansiering av rehabilitering av Niels Treschows hus

I tillegg er det lagt inn en estimert økning av det statlige avbyråkratiseringskutt fra regjeringen på 0,8% (-41 mill. kroner) som flatt kutt på alle enheter.

3. Økonomisk status og bakgrunn for fordeling for 2017

Ved inngangen til 2016 var mindreforbruket for UiO samlet på 158 mill. kroner. Det er forhåndsdisponeringer til investeringer i bygninger og forskningsinfrastruktur som bidrar til at samlet mindreforbruk for UiO er redusert i 2015.

UiO får en årlig basisbevilgning fra Kunnskapsdepartementet på i overkant av 5 mrd. kroner. UiO vil ikke kunne forvente en fortsatt realvekst i basisbevilgningene. Vi har lagt inn en forventning at regjeringens effektivisering- og avbyråkratiseringskutt trappes opp fra 1,2% til 2% i 2017 (-41 mill. kroner i reduksjon for UiO). Effektivisering- og avbyråkratiseringskutt i Statsbudsjettet for 2016

ble 0,2% høyere enn det vi hadde lagt inn som en forutsetning i fordelingen for 2016. I 2016 ble dette kuttet håndtert sentralt, i 2017 fordeles det ut på enhetene (-10 mill. kroner).

Kunnskapsdepartementet vil gjøre endringer i finansieringsmodellen fra 2017. Basiskomponenten videreføres, mens det blir endringer i resultatinsentivene for utdanning og forskning. Vi har foreløpig lite kunnskap om hvilken effekt det vil ha for UiO. I tillegg knytter det seg usikkerhet til om Kunnskapsdepartementet vil implementere endringene med økonomisk omfordelingseffekt fra 2017.

Gjennom UiOs interne fordelingsmodell kanaliserer i dag om lag 96% av midlene ut til fakulteter og tilsvarende enheter. Hovedtyngden av disse midlene sender fakultetsnivået (nivå 2) videre ned til instituttnivået (nivå3), basert på lokale fordelingsmodeller. Hovedprinsippet i dagens modell for fordeling av ressurser er at så mye som mulig av midlene stilles til rådighet for fagmiljøene slik at prioriteringer og disponering av ressursene skjer så nær den utøvende virksomhet som mulig. Fakulteter og tilsvarende enheter er dermed finansiert for å ivareta kjerneoppgavene forskning, utdanning og formidling, og har også økonomisk handlingsrom til å gjennomføre faglige satsinger, stimulere til omstilling samt reinvestere i forskningsinfrastruktur.

Hovedansvaret til institusjonsnivået (nivå 1) er å sørge for nødvendige investeringer i felles IT-infrastruktur og bygninger samt stimulere til og bidra inn i institusjonelle tverrfaglige, større faglige satsinger og større felles forskningsinfrastruktur, evt også andre felles satsinger og tjenester der det vurderes som hensiktsmessig.

Det er i det videre lagt til grunn at samfinansiering av investeringer på tvers av nivåene, benyttes når det er rimelig å legge til grunn en annen fordelingsnøkkel enn andelsmessig fordeling ift bevilgning.

Investeringer i bygninger og infrastruktur

Universitetsstyret har for perioden 2013-2018 fattet vedtak om forhåndsdisponeringer på til sammen 1,3 mrd. kroner, hovedsakelig til bygninger, rehabilitering og forskningsinfrastruktur. Samlet vil saldo på forhåndsdisponeringene i 2018/2019 beløpe seg til ca. 1,1 mrd. kroner. Gitt det høye nivået på forhåndsdisponeringer og noe større usikkerhet knyttet til de framtidige inntektene, er det nå ikke forsvarlig å øke å øke forhåndsdisponeringer ytterligere. Det er avsatt 50 mill. kroner årlig til nedbetaling av forhåndsdisponeringer. Det er behov for å øke årlig nedbetaling av forhåndsdisponeringene med 50 mill.

Universitetsstyret har for perioden 2013-2018 fattet vedtak om forhåndsdisponeringer til flg. formål:

139 mill. kr	Utvidelse av magasinlokaler Økern
354 mill. kr	W.C. Brøgger
35 mill. kr	Niels Henrik Abel
47 mill. kr	Eilert Sundt
35 mill. kr	Kjøleanlegg
16 mill. kr	aDNA-lab
106 mill. kr	Sophus Bugge
40 mill. kr	Niels Treschow
331 mill. kr	NEMKO
50 mill. kr	Dekning av vedlikeholdsetterslep
100 mill. kr	Forskningsinfrastruktur
1,3 mrd. kr	Til sammen

Styrking av fakultetene

Universitetsstyret har i perioden 2010-2015 styrket satsingen på utdannings- og forskningskvalitet, og per 2016 utgjør dette en styrking av fakulteter og tilsvarende enheter med ca. 200 mill. kroner årlig. Det er gitt en generell styrking på i overkant av 100 mill. årlig, herunder 50 mill. kroner overført fra LOS ifm IHR-prosessen. I tillegg kommer en særskilt årlig styrking av enkeltfakulteter på totalt 46 mill. kroner med forventninger om økt studiekvalitet (JUR, SV, UV) og faglig bredde og robusthet (HF). Universitetsdirektøren vil følge opp at styrkingene ved disse fakultetene har fått tilsiktet effekt.

I 2011 ble toppforsknings-insentivet innført, og i 2016 deles det ut 51 mill. kroner til toppforskningsmiljøer som følge av dette insentivet.

Effektivisering av administrative prosesser

UiO kjøper i dag inn varer og tjenester for ca. 2,5 mrd. kroner. Over de tre siste årene er faktisk besparelse som følge av bedre innkjøp beregnet til oppunder 80 mill. kroner. Denne innsparingen har effekt for alle miljøene ved UiO som gjør anskaffelser.

Over de siste åtte årene er det også gjennomført en rekke tiltak for å digitalisere administrative arbeidsprosesser. System for elektronisk håndtering av fakturaer ble innført i 2008 og prosessene for anskaffelser og betalinger er nå så godt som papirløse. UiO ligger blant de aller fremste i Staten når det gjelder bruk av e-handelsplattformen, bruk av elektronisk bestillingsløsning og andel elektroniske fakturaer som går rett på godkjenningsflyt ut til organisasjonen. Også på lønnsområdet er en i ferd med å gjøre flere av prosessene papirløse, bla gjennom bilagslønnsprosjektet. Her er det imidlertid en del arbeid igjen før de fleste prosessene er digitalisert. Når prosjektet for digital eksamen er gjennomført, er også prosesser for opptak og studieområdet i all hovedsak digitalisert.

4. Grunnlag for prioriteringer/nærmere om strategiske hovedgrep

De strategiske grepene som foreslås er primært en videreføring, videreutvikling og til dels intensivering av prioriteringer i UiOs Årsplan 2016-2018. I tillegg er det i løpet av året identifisert og vedtatt nye satsinger og det er også kommet innspill fra styret (f.eks. karriereveiledning, satsing på frie midler til forskning).

SAB-rapporten og oppfølgingen av denne går som en rød tråd gjennom flere av disse satsingene: Fokus på første-års studenten, koordinering av eksisterende støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur, utvikle rutiner for raskere tilsetning i vitenskapelige stillinger, karriereutvikling for stipendiater og post.doc, opprettholde trykket bak EU-strategien og UiO:Horisont.

Fakulteter og museer har i dialog med universitetsledelsen uttrykt at de største utfordringene slik de ser det er knyttet til arealer, strategisk rekruttering og stimulering til omstilling. Fakulteter som representerer den utstyrstunge forskningen, melder også behov for å investere videre i it-infrastruktur og forskningsinfrastruktur.

Utover dette er fakulteter og tilsvarende enheter i år ikke invitert til å komme med innspill til satsinger. Enhetene er rammestyrte og må prioritere satsinger innen egne rammer. Universitetsledelsen har identifisert strategiske utfordringer som det er viktig å løse og bedt om innspill til disse. Vi har i forberedelsene til fordelingen primært fokusert på konkrete behov i 2017. Vi vil komme nærmere tilbake til satsinger for 2018 og påfølgende år som ledd i forberedelse til neste års fordeling.

Følgende innsatsområder videreføres i 2017

- De tre tverrfaglige satsingene videreføres;
 - UiO: Livsvitenskap – er under opptrapping, vedtatt finansiering t.o.m 2019 – dagens nivå er tilfredsstillende. Det er på sikt påkrevd med betydelig større ressurser i satsningen.
 - UiO: Energi – har foreløpig finansiering ut 2017
 - UiO: Norden – er under opptrapping, skal etter planen fases ut i 2023
 - I tillegg vil det vurderes tverrfaglige utdanningstilbud
- UiO:Horizont 2020 og EU-satsing – trykket opprettholdes med sikte på betydelig økt inntjening
- Gjennomføring av masterplan for UiOs eiendommer
UiO avsetter i dag 120 mill. kroner årlig til å opprettholde dagens tilstand på bygningene. Dersom en skulle ta igjen beregnet teknisk vedlikeholdsetterslep, vil det kreve en ytterligere avsetning på rundt 280 mill. kroner årlig i 10 år. Det er dette til sammen som er å anse som verdibevarende vedlikehold.

Masterplan for UiOs eiendommer ble vedtatt av universitetsstyret 23.6.2015. Den skisserer for perioden 2015-2020 å ferdigstille rehabilitering av Øvre Blindern og fullføre allerede vedtatte rehabiliteringsprosjekter. Dette vil kreve avsetninger på til sammen rundt 800 mill. kroner utover det som allerede er vedtatt i neste fire årsperiode.

For 2017 foreslås det å sette av 100 mill. kroner til å gjennomføre rehabilitering av Niels Treschows hus og påbegynne Niels Henrik Abels hus.

- Opprettholde tilbudet på mediekjøp og videreføring av allerede vedtatt aktivitet
Gjennom allerede vedtatt aktivitet, har UiO pådratt seg enkelte mindre forpliktelser. Dette gjelder for eksempel Nordområde-satsingen, flyktningkrisen og videreutvikling av forskerstøtte for å understøtte satsingen på EU. Det ligger også en usikkerhetsfaktor i forpliktelser knyttet til mediekjøp (valuta og prisstigning) som det må avsettes midler til i 2017.

Innsatsområder som intensiveres:

- Rekruttering - UiO arbeider med å utvikle og etablere universitetets rekrutteringsstrategi
UiO skal styrke og profesjonalisere arbeidet med å tiltrekke seg, og beholde internasjonale forskere. Som et ledd i dette arbeidet er UiO i gang med å styrke mottakstjenester ved internasjonal rekruttering. Det er et behov for å profesjonalisere arbeidet knyttet til veiledning og oppfølging til internasjonale ansatte om innreise, opphold og arbeid i Norge. Det anbefales opprettet et prosjekt for å konkretisere innhold i et mottakssenter for internasjonale forskere samt starte opp etablering sent i 2017.
- UiO-karriere - helhetlig karrieropolitikk ved UiO
UiO skal arbeide for etablere et mer systematisk og helhetlig grep om dette feltet. Det foreslås å styrke karriereveiledning for ph.d-kandidater;
 - Opparbeide kunnskapsgrunnlag om arbeidslivets behov for kompetanse på ph.d-nivå, og arbeide utadrettet for å gjøre våre kandidaters kompetanse kjent i arbeidslivet.
 - Tilby relevant karriereveiledning og kurs til ph.d-studentene
- Lærings- og arbeidsmiljø
Tiltak for å bedre læringsmiljø og utdanningskvalitet står sentralt for UiO. Dette er forankret både i Strategi 2020, Årsplan 2016-2019 og i oppfølgingen av SAB-rapporten. Det foreslås to nye satsinger som skal støtte opp under dette arbeidet:

- Koordinering og samordning av støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur. Målet med forslaget er bedre synliggjøring og utnyttelse av eksisterende ressurser og en mer koordinert støttetjeneste til undervisning. Det er behov for ytterligere konkretisering av hvilke støttemiljøer som naturlig hører hjemme i en ny koordinerende enhet, samt hvilke oppgaver denne enheten skal ha ansvar for.
 - Fagområdet for universitetspedagogikk (FUP). FUP vil ha en sentral rolle i arbeidet med å koordinere og samordne støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur. Uavhengig av hvordan UiO velger å organisere dette arbeidet videre, er det behov for økning av FUPs ressurser for å møte de behov UiO har.
- Digitalt læringsmiljø og digital eksamen
Prosjektet for digital eksamen videreføres i 2017 og er planlagt avsluttet i 2018. Det etableres et felles lokale for å utvikle digitale eksamener. Det er estimert at dette på sikt vil kunne spare UiO for om lag 10 mill. kroner på årlig basis. Digitalisering av vurderingsformer og utvikling av nye tjenester for et godt digitalt læringsmiljø vil fortsette.
 - Satsing på frie midler til forskning
Det foreslås å etablere en satsing på fri forskning på nivå med UiOs tre tverrfakultære satsinger. Det tas sikte på å etablere en årlig ramme på inntil 5 mill. kroner (totalramme i treårig perspektiv, 15 mill. kroner). Prosjektstøtte bevilges for inntil tre år med forutsetning om å søke NFR (FRIPRO) på nytt påfølgende år. Dersom søknaden innvilges av NFR påfølgende år, termineres UiOs støtte. Dekangruppen er ansvarlig for å prioritere og innstille til rektor for beslutning (jf. V-sak 3 Satsing/insentivering på frie midler til forskning og mulige mekanismer for en slik satsing)

Det foreslås to nye strategiske grep for 2017:

- Innovasjonsløft
Det er i tråd med ambisjonene og forankring i Strategi2020, tatt initiativ til etablering av en fornyet satsing gjennom et eget innovasjonsløft. Det foreslås på kort sikt å styrke allerede etablert hensiktsmessig aktivitet. På lengre sikt må det arbeides med en bred mobilisering med mål om økt innovasjonsbidrag, både i kvantitet og kvalitet. For 2017 foreslås det å avsette midler til å;
 - Gjennomføre uttesting, oppskalering og videreføring eller videreutvikling av antatte kommersialiserbare forskningsprosjekt i regi av en enkeltforsker og/eller forskergruppe
 - Økt tjenestekjøp fra Inven2 for å bidra til større innovasjons- og kommersialiseringsaktivitet ved UiO
 - Gjennomføre mindre innovasjonsrelaterte tiltak, samt etablere internasjonale allianser
- Investeringer i informasjonsteknologi for forskning og utdanning
Informasjonsteknologi (IT) inngår i og er tett innvevd i det aller meste av virksomheten på universitetet. IT vil være en vesentlig faktor i alt arbeid med de utviklings- og endringsprosesser som kreves for å nå målene i universitetets strategi. Forslagene til investeringer som foreslås, er knyttet til at informasjonsteknologi skal bidra til å skape flere og bedre resultater innen forsknings- og utdanningsvirksomheten og effektivisere den administrative virksomheten på universitetet. Satsingene på IT i forskning og utdanningen er begrunnet i behov hos vitenskapelige tilsatte og hos studentene.

Det pågår dessuten arbeid med digitalisering, forenkling og effektivisering for å øke produktiviteten i offentlig sektor slik det er uttrykt gjennom regjeringens IT-politikk og nedfelt i Digitaliseringsrundskrivet og andre rammebetingelser for og føringer til universitetets virksomhet.

Det foreslås følgende satsinger i 2017:

- E-infrastruktur – IT i forskning

- Stamnett og trådløst nett
- Administrative støttesystemer – nytt arkivsystem

5. Innretning Årsplan 2017-2019

I arbeidet med årsplan for 2016-2018 hadde vi i 2015 en prosess som førte til en årsplan med forenklet struktur og færre og tydeligere tiltak/føringer. Enhetene har uttrykt tydelig tilfredshet med endringene i årsplan. Denne strukturen og innretningen videreføres. Vi legger opp til at det frem til universitetsstyrets behandling av årsplanen i juni arbeides med å konkretisere nåværende tiltak ytterligere;

- EU
- Rekruttering
- Førsteårs studenten

I tillegg vil satsingen på læringsmiljø og karriereveiledning fremheves og tydeliggjøres. Satsingen på innovasjon må i konkretiseres i tiltak (V-sak 6 Innovasjonsløft for UiO – prioriterte aktiviteter 2016-17).

6. Intern fordelingsmodell som virkemiddel for endringer i fordelingen

Det er behov for å foreta en gjennomgang av UiOs interne finansieringsmodell i løpet av høsten. UiOs interne modell har fungert siden 2008 og det er naturlig å vurdere behovet for tilpasninger i modellen.

KD vil foreta endringer i den nasjonale finansieringsmodellen for 2017, effektene av dette vil komme som en del av forslag til statsbudsjett for 2017. Disse endringene vil gjøre det nødvendig å foreta justeringer i den interne modellen. Endringene i intern modell vil implementeres med virkning fra 2018.

Det legges opp til at følgende momenter vil være gjenstand for vurdering når fordelingsmodellen skal vurderes til høsten:

- Toppforskningselementet ble etablert med virkning fra 2011, midlene fordeles i dag til fakultetene med varig virkning. I henhold til styrevedtaket (22.6.10) skal «Ordningen for innfasing av toppforskningsmiljøene evalueres om 5 år». Vedtaket innebærer altså at evalueringen må foretas i forkant av fordelingen for 2017. Se omtale av evalueringen under.
 - Utdannings- og forskningsinsentivene
 - Internhusleieordningen
- Det er under utarbeidelse en utredning om en revidert internhusleieordning. Arbeidet vil bestå dels av utredninger av nye ordninger, dels opprydding innenfor eksisterende ordninger. Dette vil påvirke fordelingsmodellen.

Evaluering av toppforskningsstøtten i UiOs interne fordelingsmodell

Toppforskningselementet ble etablert med virkning fra 2011, midlene fordeles til fakultetene med varig virkning. På sikt er det ikke bærekraftig for UiO som helhet at et slikt insentiv er en varig styrking av basis uten at noen midler trekkes inn igjen til senere fordeling. Formålet med etablering av toppforskningselementet var å sikre ivaretagelse av eksisterende miljøer og insentiver for oppbygning av nye. Fakultetene ble gitt et tydelig ansvar for dette:

«Fakultetet får med dette ansvar for å ivareta ønsket kompetanse som bygges opp gjennom disse satsingene. Universitetsledelsen vil følge opp fakultetenes ansvar gjennom styrings- og

plandialogene»

Følgende sentre/prosjekter tilkommer toppforskningsstøtte: Sentre for fremragende forskning (SFF), Sentre for fremragende innovasjon (SFI), Nordic Center of Excellence (NCOE), Senter for fremragende utdanning (SFU), ERC Advanced Grant, ERC Consolidator Grant og ERC Starting Grant.

Syv fakulteter har hittil fagmiljøer som har utløst toppforskningsstøtte (TF, JUS, MED, HF, MN, SV og UV). Toppforskningsstøtten utgjør i 2016 totalt 51 mill. kroner. MN og MED har til sammen vel 70% av toppforskningsstøtten.

Det har blitt gjennomført en kartlegging av hvordan fakultetene har implementert toppforskningsstøtten internt, hvilke resultater dette har ført til og hvilke erfaringer de har gjort seg. Kartleggingen kan oppsummeres i følgende tre punkter:

- 1) Av de syv fakultetene som har fått toppforskningsstøtte var fem positive til ordningen mens to var negative:
 - a. De som mente ordningen var positiv trakk frem den strategiske effekten av midlene, blant annet til rekruttering, infrastruktur, frikjøp og posisjonering mot annen ekstern finansiering.
 - b. De to fakultetene som var negative pekte spesielt på at det er uheldig å innføre varige insentiver for midlertidige satsinger. Dessuten mener man at ordningen bidrar til en omfordeling mellom fakultetene.
- 2) Det er ingen felles praksis knyttet til fordeling av toppforskningsstøtten. Noen fakulteter fordeler uavkortet til miljøene som har utløst tildelingen, mens andre beholder en betydelig del av midlene sentralt på fakultetet. Fakultetet som mottar den største andelen av toppforskningsmidlene, overfører ingen midler til instituttene. Deler av midlene går direkte til miljøet som utløste støtten, noe går til driftsmidler til fakultetets 15 endringsmiljøer, mens deler av støtten brukes til å lønne deler av fakultetets EU-team.
- 3) Ut fra fakultetenes tilbakemeldinger er det vanskelig å konkludere med en entydig effekt av toppforskningsstøtten. Flere peker på mulighetene for å videreutvikle og beholde kompetanse, som en vesentlig effekt av ordningen. Andre trekker frem ordningens positive effekt knyttet til å hente ekstern finansiering.

Det gjøres foreløpig ikke noen endringer i forhold til toppforskningsstøtten som er bevilget til fakultetene på varig basis. I forbindelse med gjennomgangen av UiOs interne finansieringsmodell til høsten, vil vi komme tilbake med en vurdering av midler som allerede er vedtatt på varig basis.

Det foreslås at tildeling av nye insentivmidler for toppforskning, gjøres på midlertidig basis. En videreføring av dagens priser tilsier at det fastsettes en øvre ramme på 10-15 mill. kroner per år til dette formålet. Varigheten og prisene for de ulike insentivordningene skal vurderes frem til universitetsstyrets behandling 21. juni 2016.

RBO-midler til forskning

UiO har i sin finansieringsmodell faste priser for forskningsresultater i motsetning til Kunnskapsdepartementet som har en lukket budsjettamme som gir variable priser. Faste priser gir stor forutsigbarhet for enhetene, men er på sikt lite bærekraftig da UiO fordeler mer midler ned til fakultet/institutt enn de mottar fra Kunnskapsdepartementet. Universitetsstyret fordeler i 2016

402 mill. kroner i resultatbaserte midler til forskning. Det foreslås å redusere prisene med 5 % fra og med 2017. Dette vil innebære 20 mill. kroner i økt handlingsrom på institusjonsnivå og tilsvarende mindre i resultatuttelling til fakulteter og tilsvarende enheter.

7. Nærmere om finansiering av satsingene

Vi har i denne fordelingen lagt til grunn at de faglige satsingene primært skal finansieres av sentrale midler. Institusjonelle grep for å gjennomføre investeringer i arealer og IT-infrastruktur er et ansvar for hele universitetssamfunnet, dvs. alle UiOs tre nivåer.

Det er foreslått satsinger for 2017 på til sammen 240 mill. kroner, 60 mill. kroner av disse er til faglige satsinger og 180 mill. kroner til investeringer.

Dersom dagens fordelingsprinsipper videreføres uendret, har universitetsstyret tilsammen ca. 75 mill. kroner tilgjengelig for ny fordeling til midlertidige satsinger/varige tiltak i 2017. Universitetsstyret har en ramme på 180 mill. kroner til fordeling til midlertidige satsinger, 35 mill. kroner av denne avsetningen frigjøres i 2017 som følge av utfasing av midlertidige satsinger. I tillegg har styret til disposisjon ytterligere ca. 40 mill. kroner, hovedsakelig ufordelte midler fra fordeling 2016. Til sammen dekker disse midlene de foreslåtte faglige satsingene i 2017.

De foreslåtte investeringene til arealer og til IT i forskning og utdanning må derfor finansieres av fellesskapet, det vil si ved å redusere rammene til enhetene;

- Det foreslås å dekke inn 20 mill. kroner ved å devaluere UiOs interne priser for forskningsresultater med 5 %.
- Det gjennomføres flate kutt ved fakulteter og tilsvarende enheter på til sammen 85 mill. kroner.

HF fikk en styrking på varig basis på 15 mill. kroner årlig med virkning fra 2013. Styrkingen skulle bidra til å opprettholde fakultetets faglige bredde og kvalitet. Det viser seg at midlene ikke er satt i omløp, i samme periode har mindreforbruket til HF økt med 100 mill. kroner. Det innstilles derfor på at 60 mill. kroner omdisponeres fra HF til å delfinansiere ferdigstillelse av rehabilitering av Niels Treschows hus. Niels Treschows hus benyttes i sin helhet av HF-fakultetet. HF beholder den tidligere vedtatte styrkingen på 15 mill. kroner fra 2017 og videre fremover i tid.

8. Forslag til vedtak

1. Universitetsstyret slutter seg til innretning og omfang av forslagene knyttet til
 - a) Faglige satsinger
 - b) Investeringer i arealer og IT i forskning og utdanning
 - c) Anbefalingene til finansiering av satsingene
2. Universitetsstyret ber universitetsdirektøren konkretisere forslagene frem til endelig vedtak i Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017 den 21. juni 2016.

Vedlegg: Notat med nærmere beskrivelse og konkretisering av strategiske grep og hovedprofil 2017

Dato: 22. april 2016

Utdyping av forslag til hovedsatsinger for 2017

Innledning

Under følger en nærmere konkretisering av de hovedsatsinger som er foreslått for 2017;

1. Innovasjon og internasjonale allianser
2. Rekruttering, internasjonal forskermobilitet og UiO-karriere
3. Lærings- og arbeidsmiljø
4. Gjennomføre masterplan for UiOs eiendommer
5. It i forskning, utdanning og administrasjon

1. Nærmere om satsing på Innovasjon og internasjonale allianser i 2017

Innovasjon

Innovasjon er en vesentlig del av universitetenes samfunnsoppdrag. Strategi 2020 er tydelig på UiO skal styrke innsatsen for å kommersialisere forskningsresultater og entreprenørskap blant forskere og studenter. Målet er at innovasjon i større skal grad integreres i studier og forskning.

Gjennom de senere år har de viktigste institusjonelle grepene innenfor innovasjon og kommersialisering vært etableringen av Inven2 og utarbeidelsen av en egen toårig Handlingsplan for innovasjon (2013-2015). Aktiviteten knyttet til innovasjon ved UiO har over tid tatt seg betydelig opp;

- TTOen *Inven2 AS* må betegnes som en suksess målt i antall patenter, lisenser, exits mv.– også i nordisk målestokk.
- *Oslotech AS* spiller en aktiv rolle i gründermiljøet i regionen.
- Universitetet har over lengre tid hatt en rekke studietilbud innen innovasjon og gründerskap, bl.a. gjennom det som tilbys ved Senter for entreprenørskap, TIK, gjennom Gründerskolen etc.
- Universitetet har flere enkeltforskere og forskergrupper med høy innovasjonsaktivitet.

For å oppnå ytterligere økt aktivitet fremover har universitetsledelsen tatt initiativ til en forsterket satsing på innovasjon, definert gjennom et eget *Innovasjonsløft for UiO*. Ledelsestrykket knyttet til innovasjonsarbeidet er økt, blant annet gjennom at viserektor er gitt et eksplisitt ansvar for innovasjon, og fakultetene har fått egne innovasjonsansvarlige på ledelsesnivå.

Parallelt med dette har flere av fakultetene igangsatt forsterkede tiltak knyttet til innovasjon. Det medisinske fakultet arbeider for eksempel med en rekke innovasjonsrelaterte tiltak i tilknytning til sine utdanningsprogrammer, mens Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har utlyst stipendiatstillinger med pliktarbeid på innovasjonsfeltet. I overveiende grad håndteres utdanningsrelaterte innovasjonstiltak av enhetene.

Arbeidet med Innovasjonsløftet vil fortsette i 2017, og være en høyt prioritert oppgave for UiO. Et viktig tiltak vil være å gjeninnføre en økt sentral avsetning knyttet til verifiseringsmidler – det vil si midler som kan benyttes for å gjennomføre uttesting, oppskalering og videreføring eller videreutvikling av et antatt kommersialiserbart forskningsprosjekt i regi av en enkeltforsker og/eller forskergruppe. Tilgangen til verifiseringsmidler for å avklare Proof of Concept (PoC) framstår i dag som en reell barriere for suksess i innovasjonsvirksomheten for UiO, og en foreslått bevilgning på 10 mill. kroner vil bidra til å bøte på dette.

Et annet viktig tiltak som anses nødvendig for økt innovasjons- og kommersialiseringsaktivitet ved UiO, er å bedre utnytte kapasiteten i Inven2 gjennom økt tjenestekjøp. En styrking av bevilgningen knyttet til tjenestekjøp til 12 mill. kroner vil bidra til økt grad av idespeiding og –stimulans, og i sum gi forskere og forskergrupper et bedre tilbud på dette området.

I tillegg til dette foreslås det avsatt 3 mill. kroner til andre innovasjonsrelaterte tiltak samt internasjonale allianser.

Det vises også til V-sak 6 Innovasjonsløft for UiO – prioriterte aktiviteter 2016-17.

Internasjonale allianser

UiO sikter inn mot å inngå i en europeisk universitetsallianse i tråd med Strategi 2020,

- Tiltak 2: "Det internasjonale engasjementet skal bli større, blant annet gjennom økt deltakelse i selektive, strategiske partnerskap og Det europeiske forskningsområdet"; og UiOs handlingsplan for Internasjonalisering 2012-2014.
- Tiltak 5: "UiO skal søke medlemskap i en ledende internasjonal strategisk universitetsallianse (2012)".

Dette svarer ut utfordringen om en kraftsamling gjennom europeisk allianse i stedet for hjemlig fusjon. Videre vil det gi en tilstedeværelse i Brussel og en plattform for politisk påvirkning mot EU og nasjonale myndigheter. Det bidrar til UiOs renome ved å indirekte vise vår styrke gjennom gode partnere - 'reputation by association'.

Det foreslås avsatt mellom 1 og 1,5 mill kroner til denne satsingen i 2017.

Det vises også til V-sak 7 «Strategisk allianse».

2. Nærmere om satsing på rekruttering, internasjonal forskermobilitet og UiO karriere i 2017

Rekruttering

UiO arbeider med å utvikle og etablere universitetets rekrutteringsstrategi. I strategien er institusjonens nåsituasjon beskrevet, rekrutteringsutfordringer har blitt identifisert og strategiske virkemidler for en mer helhetlig og målrettet rekrutteringsstrategi er under utarbeidelse. Strategiens målsettinger er bl.a.

- UiO skal bruke rekruttering som et strategisk virkemiddel for å nå målene i Strategi 2020
- UiO skal være attraktiv for og rekruttere de best kvalifiserte kandidatene
- UiO skal ha en konkurransekraftig og profesjonell rekrutteringsprosess

På fakultetsnivå arbeides det med en rekke tiltak for å bedre rekrutteringsprosessene og redusere tiden det tar å rekruttere til vitenskapelige stillinger.

Internasjonal forskermobilitet

I Strategi:2020 og SAB, fremheves internasjonal rekruttering som et viktig grep for å oppnå UiOs strategiske mål. UiO skal styrke og profesjonalisere arbeidet med å tiltrekke seg, og beholde internasjonale forskere. Som et ledd i dette arbeidet er UiO i gang med å styrke mottakstjenester ved internasjonal rekruttering.

Oslo kommune har gjennom Kunnskap Oslo initiert et prosjekt for å opprette Oslo International House for å styrke Oslo som vertskapsby. Målgruppen for huset er primært internasjonale kunnskapsmedarbeidere. UiO har deltatt i arbeidet og er forespurt om å flytte sine mottakstjenester, International Staff mobility Services i huset. Gjennom samarbeidet i Kunnskap Oslo har UiO bidratt med utredning av et «Oslo International House» (OIH) som blant annet skal ivareta samspillet mellom statlige, kommunale og andre tjenester som er aktuelle for utenlandske arbeidstakere i Oslo. Utredningen er inspirert av arbeidet som gjøres i København og ved Københavns Universitet.

Det legges opp til en oppstart av mottakssenteret fra siste halvdel av 2017. Et slikt mottakssenter vil være en service enhet som bistår ved deler av rekrutteringsprosessen internasjonalt og håndterer alle mottakstjenester for innreisende internasjonale ansatte, Phd og gjesteforskerer.

Det er et behov for å profesjonalisere arbeidet knyttet til veiledning og oppfølging til internasjonale ansatte om innreise, opphold og arbeid i Norge. UiO sentralt bruker i dag 1 årsverk i på mottak av internasjonale forskere og 1-2 årsverk knyttet opp til drift og vedlikehold av forskerboligene. I tillegg brukes det betydelige ressurser lokalt på rekruttering og mottak.

Det anbefales opprettet et prosjekt for å konkretisere innhold i et mottakssenter for internasjonale forskere. Det lages også en plan for hvordan et mottakssenter kan utvides fra 2018 og framover mot 2020.

- I dag er mye av arbeidet knyttet til mottak av internasjonale forskere ivaretatt av enhetene. På sikt kan et mottakssenter overta flere av disse oppgavene for å sikre et helhetlig mottak av internasjonale forskere.
- UiO har allerede et godt system for mottak av internasjonale studenter. Det må vurderes hvorvidt disse oppgavene på sikt kan overføres til et mottakssenter.
- UiO bør vurdere hvor tett samarbeidet med HIOA og ev andre utdannings- og forskningsinstitusjoner i Oslo-regionen skal være. Dette vil være viktig når det gjelder ressursinnsats, fokus, synlighet og utbytte. OUS kan også være en interessant, og internasjonalt ansatte forskere vil ofte ha en tilknytning til både OUS og UiO.

Ved oppstart bør kontoret ha en minimumsbemanning på fire medarbeidere, hvorav to til tre vil være flytting av eksisterende ressurser fra LOS. Det vil være behov for å styrke kompetanse på HR-området.

Helhetlig karrieropolitikk ved UiO

Karrieropolitikk for vitenskapelig ansatte er høyt på agendaen internasjonalt og nasjonalt i takt med økende press på institusjonenes internasjonale konkurransedyktighet. Innretning av karrieropolitikken og ulike tiltak for å støtte opp institusjonenes og medarbeiderens prestasjoner og suksess, forventes å gi fortrinn i den stadig skarpere konkurransen om kompetanse og finansiering. I norsk sammenheng ble det fremlagt en bred gjennomgang av de mange aspektene som på ulik måte utfordrer og virker inn på en karrieropolitikk

og påvirker faser og valg i den enkeltes karriereløp (juni 2015 UHR¹). Utredningen peker på at det – tross mange gode tilløp – bør arbeides videre mot en mer helhetlig karrieropolitikk med sterkere ledelsesforankring.

UiO skal arbeide for etablere et mer systematisk og helhetlig grep om dette sammensatte feltet. Planlagte aktiviteter er bl.a. å få oversikt over virkemidler og tiltak som foreligger i dag, identifisere utfordringer og prioritere og gjennomføre aktuelle tiltak

Karriereveiledning for ph.d-kandidater

UiO skal i hht årsplan 2016-18 tilrettelegge for god oppfølging og skape gode karriereveier for ph.d.-studenter. Kun 1/5 av phd-kandidater i Norge fortsetter å jobbe med FoU etter avlagt grad. I følge UHRs rapport om karrieropolitikk for vitenskapelig ansatte (2015) er det derfor nødvendig å «forberede ph.d.-kandidater på karriereveier innenfor og utenfor academia. Alle som rekrutteres til en doktorgrads-utdanning må få vite at utdanningen ikke bare handler om en karriere i academia. Ulike kunnskapsbaserte yrker i hele samfunnet, både i offentlig og privat sektor, trenger deres kompetanse, - og representerer også attraktive karriereveier.»

Hvis det skal være et mål for UiO å sette phd-kandidatene best mulig i stand til å konkurrere om fremtidige jobber, krever det at UiO styrker innsatsen på to områder:

1. Opparbeide kunnskapsgrunnlag om arbeidslivets behov for kompetanse på phd-nivå, og jobbe utadrettet for gjøre våre kandidaters kompetanse kjent i arbeidslivet.
2. Tilby relevant karriereveiledning og kurs til phd-studentene

Som et av tiltakene innunder UiOs arbeid med en helhetlig karrieropolitikk foreslås det å opprette to prosjektstillinger over 4 år. I tillegg til å yte direkte tjenester overfor phd-kandidatene skal det i prosjektet utvikles en god og hensiktsmessig ansvars- og arbeidsdeling på UiO. Arbeidet skal foregå i tett samarbeid mellom LOS (AF/AP), fakultetene og Karrieresenteret. En anbefaling om videre behov for satsing eller innlemming i ordinær drift må legges frem for styret innen behandling av budsjett 2021.

Se også D-sak 4 *“Karriereveiledning for ph.d.-kandidater ved UiO”*

3. Nærmere om arbeidet med lærings- og arbeidsmiljø i 2017

Læringsmiljø og utdanningskvalitet

Læringsmiljø og utdanningskvalitet er sentralt i UiOs strategiske dokumenter. For at UiO skal nå sine ambisjoner er det behov for høyt fokus på studentenes læringsmiljø og utdanningskvalitet. 2016 er satsningsår for arbeids- og læringsmiljø og det vil bli gjennomført en rekke aktiviteter som ble nærmere beskrevet i D-sak 3 *«Lærings og arbeidsmiljøåret 2016 – tiltak og planer»*, som ble behandlet i universitetsstyret den 14. mars 2016.

¹ Bedre karrieropolitikk for vitenskapelig personale i UH-sektoren:
<http://www.uhr.no/documents/230615KarrieredokumentetUHR.pdf>

Læringsmiljø og utdanningskvalitet er beskrevet i Strategi2020 under kapittelet Læringsuniversitet: Tiltak 8: UiO skal tilby landets beste læringsmiljø gjennom klarere forventninger, tettere oppfølging, bruk av varierte læringsformer, læringsfremmende evaluering og god pedagogisk kompetanse.

SAB-gruppe for utdanningskvalitet fikk i oppgave å vurdere om det samlede arbeidet med utdanningskvalitet ved hele UiO har nok langsiktige mål og er effektivt koordinert. Arbeidsgruppen har som 1 av 4 tiltak: «Koordinering av eksisterende støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur»

Koordinering og samordning av støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur

Et av SAB-gruppe for utdanningskvalitets funn er mangel på koordinering og helhetlig tenkning når det gjelder utdanning ved UiO. Det er behov for å øke interessen for å arbeide med fornyelse av undervisning samt koordinere og synliggjøre eksisterende støtteressurser. Relevante støttetjenester må være tilgjengelige og være riktig dimensjonert. UiO og fagmiljøene må utvikle en kultur som fremmer økt kunnskapsdeling og som synliggjør et kollektivt utdanningsansvar.

I dag tilbys støttetjenester fra flere enheter, de er i for liten grad koordinert og arbeidsdeling er til dels utydelig. For å oppnå UiOs mål for utdanningskvalitet samt sikre samordning av eksisterende støtteressursene, foreslås det at det opprettes en ny koordinerende enhet. Målet er bedre synliggjøring og utnyttelse av eksisterende ressurser og en mer koordinert støttetjeneste til undervisning. En mulig modell er å organisere dette som de tverrfakultære satsingene, der universitetet og fakultetene har en overordnet strategisk styring og at senteret har en faglig ledelse. Det er behov for ytterligere konkretisering av hvilke støttemiljøer som naturlig hører hjemme i en ny koordinerende enhet, samt hvilke oppgaver denne enheten skal ha ansvar for. Det foreslås derfor at det opprettes et prosjekt som starter høst 2016 og som fortsetter i 2017 til en ny enhet er organisert. Faglig leder tilsettes i 2017, sannsynligvis siste halvdel. Eventuelle behov for ytterligere styrking vil legges fram i forbindelse med fordeling 2018.

Fagområdet for universitetspedagogikk (FUP)

FUP vil ha en sentral rolle i arbeidet med å koordinere og samordne støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur. Uavhengig av hvordan UiO velger å organisere dette arbeidet videre, er det behov for økning av FUPs ressurser for å møte de behov UiO har. Det foreslås en økning på 3-4 årsverk.

FUP har som en sentral arbeidsoppgave å tilby kurs som leder fram til pedagogisk basiskompetanse for ansatte ved UiO. I tillegg tilbyr FUP konsultasjonsvirksomhet til fakultetene som støtte til fakultetenes arbeid med undervisningskvalitet.

De siste 4 år har FUP kunnet tilby styrket konsultasjonstjeneste til fakultetene som prøveprosjekt. Hvert fakultet har hatt fri tilgang til inntil 300 timer konsultasjonsvirksomhet årlig i perioden. Innholdet i og omfang av den økte konsultasjonsvirksomheten spenner over stor bredde og reflekterer slik sett fakultetenes og enhetenes varierende behov. Tilbakemeldingene er at FUPs arbeid blir verdsatt som en reell støtte til fakultetenes arbeid med å utvikle undervisningskvalitet (studieprogramevaluering- og utvikling, utvikling av nye digitale vurderings- og eksamensformer, arbeid med læringsmiljøutvikling og andre FOU relaterte oppgaver).

Det er langt større pågang av deltakere til kursprogrammet for pedagogisk basiskompetanse blant fast vitenskapelig tilsatte enn man har kapasitet til å tilby til. En stilling øremerket stipendiater og postdoktorer

er ikke tilstrekkelig til å møte pågangen fra denne målgruppen. Dersom UiO ønsker å følge Universitets- og høgskolerådets om at universitetspedagogisk grunnkurs bør ha et omfang på 150-200 timer (50-100 timer mer enn i dag), innebærer dette en ekstra ressursinnsats. Videre er det i 2015, etter forespørsel fra UiO sentralt, gjennomført vellykkede kurs i veiledning av PhD-studenter som har resultert i en pågang med forespørsler om FUP planlegger å tilby også denne typen kurs i fremtiden.

Resurser vil alltid være begrensede, og FUP har på eget initiativ allerede satt i gang et arbeid for å se på muligheter til å utnytte FUPs nåværende ressurser enda mer fleksibelt og effektivt, bl.a. ved å utvikle nettressurser som kan supplere kursene. Likevel, om UiO skal være i stand til å ivareta de oppgavene som er nevnt ovenfor, må det tilføres ressurser utover det som er dagens situasjon.

Digital eksamen og digitalt læringsmiljø

Programmet er etablert på bakgrunn av styrevedtak av 17.6.2013: «Universitetsdirektøren etablerer et prosjekt for digitalisering av arbeidsprosesser knyttet til eksamen». Målet med programmet er bedre utdanningskvalitet gjennom digitalisering av utdanningen ved å digitalisere eksamen, digitalisere andre vurderingsformer og innføring av nye tjenester for et godt digitalt læringsmiljø.

Program for digitalt læringsmiljø (DLM) fase 1 inkluderer to prosjekter (UiO Digital eksamen og FlexEx) og to aktiviteter (anbud på nytt LMS og anbud på system for plagiatskontroll). Kostnader er prosjektledelse, utvikling og/eller tilpassing av tjenester og innføring av nye tjenester. Programmet foreslås finansiert av porteføljemidler til forskning og utdanning (5 millioner kroner) og en satsning på 1,8 millioner kroner i 2017 og 2,8 millioner i 2018. Økning i sentrale driftsutgifter for digital eksamen er på kr 7,850 millioner. Det foreslås at driften dekkes av fakultetene etter en nærmere bestemt nøkkel.

UiO sentraliserer avvikling av skoleeksamener. Det er leid et eget lokale for å avholde disse eksamenene. Silurveien 2. Drift av lokalene (husleie, vertskap, IT-ansvarlig, eksamensplanlegging, IT-vakter, overinspektør og assisterende inspektør, eksamensvakter, utstyr og administrasjon), kan dekkes av midler hhv Eiendomsavdelingen og fakultetene i dag bruker til å leie eksamenslokaler, eksamensvakter mm.

4. Nærmere om investeringer for å gjennomføre masterplan i 2017

Gjennomføre masterplan for UiOs eiendommer

I Rom for et fremragende, grønt universitet – og for kunnskapsbyen Oslo, Masterplan for UiOs eiendommer som ble vedtatt av UiOs styre 23.6.15 heter det: «Universitetet i Oslo (UiO) skal være et internasjonalt ledende universitet med moderne læringsmiljø, fremragende forskningsmiljø og omfattende utadrettet formidling. Bygningsmassen må gjøre det mulig å innfri disse ambisjonene.»

UiO står overfor to hovedutfordringer på eiendomssiden kommende fem år – håndtering av vedlikeholdsetterslepet i egen eiendomsmasse (som diskuteres her) og kraftig økning i arealbehov (som diskuteres i saken om revidering av internhusleiemodellen).

Masterplan dokumenterer et teknisk vedlikeholdsetterslep på 2,8 mrd. kr og et funksjonelt vedlikeholdsetterslep på 5,8 mrd kr, totalt 8,6 mrd kr. Vedlikeholdsetterslepet må reduseres både ved rehabilitering av hele bygninger og ved utskiftninger enkelte bygningselementene som har dårlig tilstand. Eiendomsavdelingen har utarbeidet en vedlikeholdsstrategi som utdyper masterplanens føringer i forhold til vedlikehold og letter de løpende prioriteringene knyttet til vedlikeholdet av alle UiOs bygninger, og ikke bare de som er beskrevet spesielt i masterplan.

Prioriteringer for 2017

For å gjennomføre fremdriften i masterplanene er det i gjennomsnitt behov for 200 mill. kroner i årlig utover dagens nivå. Det er i fordelingen funnet rom for nye tiltak for 100 mill. kroner. De to konkrete prioriteringene for 2017 er rehabilitering av Niels Treschows hus og Niels Henrik Abels hus.

I tillegg forslås det å øke nedbetalingen av forhåndsdisponeringene fra 50 til 100 mill. kroner.

Sikring av fremtidig finansieringsbehov

KD har de siste to årene satt av hhv 75 mill. kr og 105 mill. kr til oppgraderinger av universitetsbygninger for de fem selvforvaltende universitetene. Pengene blir tildelt basert på søknader og forutsetter at institusjonen selv går inn med et like stort beløp. UiO fikk for 2016 tildelt 40 mill. kr til rehabilitering av Niels Treschows hus. Det bør arbeides politisk for at KD fortsetter å utvide denne rammen fra år til år.)

UiOs museumsbygninger utgjør ca. 1,5 mrd. kr av UiOs vedlikeholdsetterslep. Det bør føres en dialog med myndighetene om alternative finansieringsløsninger for disse historiske og fredede bygningene knyttet til museene.

I UiOs innspill til KVU for Tullinløkka foreslås det at UiO overtar Nasjonalgalleriet når dette fraflyttes. Det vil være behov for en totalrehabilitering av bygningen før den kan tas i bruk. Det er svært viktig at det i dialogen med myndighetene understrekes at det må følge oppgraderingsmidler med en slik overtakelse.

Fire nye bygninger knyttet til kjernevirksomheten på lengere sikt

Disse er både i Masterplan og i øvrig dialog med myndighetene prioritert fra UiOs side. Disse er i prioritert rekkefølge:

1. Nytt forsknings- og undervisningsanlegg for livsvitenskap (LVS)
2. Nytt vikingtidsmuseum (VTM)
3. Nybygg for klinikkfunksjonene ved Det odontologiske fakultet
4. Nytt veksthus på Tøyen

I tillegg til at disse bygningene er sentrale for UiOs kjernevirksomhet, bidrar statlig finansiering av VTM og nytt klinikkbygg til å redusere UiOs vedlikeholds- og oppgraderingsetterslep på sikt. Det er dessuten viktig å arbeide for at Livsvitenskaps tomten kommer i UiOs eie.

5. Nærmere om strategiske satsinger innen IT i forskning, utdanning og administrasjon i 2017

Kravene til produktiviteten i universitets- og høyskolesektoren vil trolig øke fremover. Investering i teknologi er en forutsetning for at universitetene skal kunne ta ut en slik økt effektivitet. Videre er det en forutsetning for at vi skal være konkurransedyktige både innen forskning og utdanningsfeltet.

IT inngår i og er tett innvevd i det aller meste av virksomheten på universitetet. IT vil være en vesentlig faktor i alt arbeid med de utviklings- og endringsprosesser som kreves for å nå målene i universitetets strategi.

Forslagene til investeringer som foreslås, er knyttet til at informasjonsteknologi skal bidra til bidra til å skape flere og bedre resultater innen forsknings- og utdanningsvirksomheten og effektivisere den administrative virksomheten på universitetet. Satsingene på IT i forskning og utdanningen er begrunnet i behov hos vitenskapelige tilsatte og hos studentene. De skal bidra til å skape flere og bedre resultater innen forsknings- og utdanningsvirksomheten og den administrative virksomheten på universitetet.

Det pågår dessuten arbeid med digitalisering, forenkling og effektivisering for å øke produktiviteten i offentlig sektor slik det er uttrykt gjennom regjeringens IT-politikk og nedfelt i Digitaliseringsrundskrivet og andre rammebetingelser for og føringer til universitetets virksomhet.

e-infrastruktur – IT i forskning

Rapporten om "IT i forskning ved UiO"² datert 30.01.2015, identifiserte manglende satsing på lokal e-infrastruktur som en viktig flaskehals i arbeidet med forskningskvalitet på universitetet og identifiserte et behov for styrking av dette arbeidet med 15 millioner kroner årlig. Rapporten har vært på høring ved fakulteter og andre enheter. Høringen viser en bred og unison oppslutning om rapportens analyse og anbefalinger. Satsingsforslaget innebærer en gradvis opptrapping fra et sted mellom 5 og 8 mill. kroner i 2017, til 12 millioner i 2018 og 15 millioner fra 2019. Dette er midler som Fagrådet skal styre og prioritere bruken av.

Investering i stamnett og trådløstnett

Stamnettet er motorveien for datakommunikasjon ved UiO som alle har behov for og som binder universitetet sammen til et sammenhengende hele. Kjernekomponenter vil gå ut på dato i 2017, noe som innebærer at det må erstattes av nytt utstyr.

En flaskehals for noen viktige forskningsområder på universitetet er overføringskapasiteten i nettet fra forskernes arbeidsplasser og til behandlings- og lagringsressursene. For å imøtekomme dette behovet, er det nødvendig å oppgradere både kjernen i datanettet på universitetet, stamnettet, og bygningslokale nett på de steder der det er behov for økt kapasitet.

Satsingen på stamnett omfatter anskaffelse av utstyr i en størrelsesorden totalt ca 24 mill. kroner over en 2-3 års periode med oppstart i 2017.

Trådløstnettet er etter hvert blitt den viktigste inngangen til IT-tjenestene på universitetet. Spesielt gjelder dette studentene som i stor og økende grad baserer studiearbeidet og tilgang til læringsressurser på bruk av sitt eget utstyr. Utviklingen av digitale læringsformer og bruk av digitale medier i undervisning og læring er den andre etterspøreren etter bedre kapasitet og dekning av trådløstnettet.

Eksisterende trådløstnett ble bygd ut i en tid da antallet brukere var langt lavere og brukt mer sporadisk enn tilfellet er i dag. I forbindelse med digital eksamen ble det startet et arbeid med å oppgradere den trådløse infrastrukturen og bedre dekningen og kapasiteten i lokaler som også benyttes til eksamen. Det er behov for å videreføre denne utbyggingen til å dekke undervisningsrom, studentarealer og tilsvarende. Satsingen omfatter ny trådløsinfrastruktur og nye aksesspunkter og vil gi 10 ganger større kapasitet og mulighet for å øke dette dersom det oppstår behov for det.

Satsingen på trådløst nett krever en satsing på total ca. 13 mill. kroner over en 2-3 års periode med oppstart i 2017.

Administrative støttesystemer

UiO, UiB og NTNU (BOTT) har i flere år samarbeidet om felles drift av økonomisystemene Dette samarbeidet utvides nå ved at man inkluderer universitet i Tromsø. Det ble orientert om dette samarbeidet i universitetsstyret 23.06.2015, se V-SAK 7 «*Universitetssamarbeidet BOTT – samarbeid om administrative*

² Rapporten om IT i forskning <<https://www.usit.uio.no/om/it-dir/ihr/iverksetting/styring/it-i-utdanning-og-forskning/forskning/index.html>> utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av professor Morten Dæhlen, dekan MN.

systemer». Universitetsstyret vil i juni 2016 bli orientert om utviklingen av dette samarbeidet og framdriften i det felles prosjektet om anskaffelsesprosess for felles administrative systemer innen lønn, personal og økonomi med tilhørende moduler.

BOTT-institusjonene benytter samme løsning for sak- og arkivsystem. Alder på eksisterende avtaler krever fornyelse og partene ønsket et samarbeid om en ny og bedre løsning enn dagens. Høsten 2013 ble det nedsatt et forprosjekt i regi av BOTT-institusjonene.

En ny løsning for saks- og arkivsystem skal bidra til å kunne realisere en mer effektiv saksbehandling, som igjen vil frigjøre ressurser. Hovedprosjektet er planlagt med oppstart 2016 med en satsing over tre år fra 10 millioner kroner i 2017 til 11 millioner i 2018 og 8 millioner i 2019. Det forslås at halvparten av dette beløpet finansieres av allerede øremerkede midler knyttet til administrative systemer. Et samarbeid innen BOTT rammen vil sikre en effektiv løsning, som vil gevinster som vi ikke ville realisert hvis UiO gjør dette alene.